Maa- ja metsätalousvaliokunta
mmv@eduskunta.fi

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta perjantai 24.4.2026 / Asiantuntijalausunto

Asia: HE 48/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta
https://www.eduskunta.fi/pdf/HE+48/2026

Suomen Hippos kiittää mahdollisuudesta toimia asiantuntijana asiassa. Kirjallinen asiantuntijalausuntomme koskee hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä annetun lain muuttamisesta

Suomen Hippos ry kannattaa esityksen tavoitteita, jotka liittyvät EU lainsäädännön edellyttämien muutosten kansalliseen täytäntöönpanoon hallinnollisen taakan keventämiseen sekä eläinten tunnistamis- ja rekisteröintijärjestelmän toimivuuden parantamiseen.

12 § Hevoseläinten tunnistaminen

Suomen Hippos ry korostaa, että hevoseläinten tunnistaminen on kokonaisuus, joka ei rajoitu vain mikrosirun asentamiseen. Tunnistustoimintaan kuuluu olennaisena osana hevosten identiteetin luotettava varmistaminen sekä hevoseläimen värin ja tuntomerkkien oikeaoppinen kirjaaminen.

Laki eläinlääkärinammatin harjoittamisesta (29/2000) antaa eläinlääkärin ammatissa toimivalle mahdollisuuden merkitä hevosen mikrosirulla. Lisäksi on ymmärrettävää, että Ruokavirasto valtuuttaa jatkossa henkilöt hakemuksesta tunnistustoimintaa varten mikrosirun asettajaksi.

Suomen Hippos esittää, että hakemukset tulee Ruokaviraston valtuutusta varten toimittaa Suomessa hyväksytyn jalostusjärjestön kautta, jolloin voidaan varmistaa, että hakijoilla on samalla pätevyys myös suorittaa tunnistamistoimenpiteet kantakirjaan merkitsemistä varten. Lisäksi toiminnan toteuttamisen näkökulmasta on olennaista, että tehtävää mahdollisesti suorittavat eläinlääkärit toimivat myös kantakirjan/rekisterin pitäjän kautta.

Suomen Hippoksen koordinoima malli tunnistamisessa ja kantakirjaan merkitsemisessä yhdessä hevosjalostusliittojen kanssa on mahdollistanut osaamiseen perustuvan ja valtakunnallisesti kattavan tunnistajaverkoston sekä toimivat sähköiset työkalut tunnistetietojen käsittelyyn. Näiden kautta on pystytty varmistamaan toiminnan luotettavuus ja yhdenmukaisuus sekä kustannustehokkuus.

26 § Tehtävien siirto muulle kuin viranomaiselle

Suomen Hippoksen osalta haluamme erityisesti ottaa kantaa lain pykälään 26, jossa mahdollistetaan eräiden tehtävien siirtäminen muulle kuin viranomaiselle.

Näemme erittäin merkittävänä asiana sen, että lain ja asetusten vaatimien järjestelmien toteuttamista tehdään yhteistyössä jo olemassa olevien järjestelmien ja toimijoiden kanssa.

Suomen Hippos ry kannattaa vahvasti esitystä, jonka mukaan Ruokavirasto voi lisäksi sopimuksen perusteella valtuuttaa kantakirjaa pitävän yhteisön toimimaan hevoseläimiä koskevan rekisterin pitäjänä.

Suomen Hippos ylläpitää Heppa-järjestelmää, josta löytyvät tiedot lähes kaikista Suomessa olevista hevosista. Suomen Hippos toimii tällä hetkellä Ruokaviraston valtuuttamana tunnistusasiakirjojen myöntäjänä.

Lisäksi Heppa-järjestelmän Oma talli -palveluun on rakennettu mm. pitopaikkatoiminto. Tämän palvelun kautta voi pitää vaatimuksena olevaa hevosten rekisteröintiä pitopaikoittain. Oma talli -järjestelmässä on yli 45 000 kirjautunutta käyttäjää, ja vastaavasti hevosten pitopaikkoja on kirjattu järjestelmään lähes 5000 kappaletta.

Koko hevosalan kannalta on erittäin tärkeää, että hevoseläimiä koskeva rekisterikokonaisuus on keskitetty ja että rajapinnat kantakirjaan pitäviin yhteisöihin toimivat sujuvasti yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Suomen Hippos ry:n osalta haluamme tuoda tiedoksenne, että järjestöllämme on tahtotila sekä valmius toimia jatkossa virallisesti hevoseläimiä koskevan rekisterin pitäjänä. Rajapintaratkaisujen kautta tietojen siirto on mahdollista hoitaa niin viranomaisten kuin muiden kantakirjaa pitävien yhteisöjen välillä luotettavasti ja tietoturvallisuusvaatimukset huomioon ottaen. Suomen Hippoksella on jo nyt käytössä vahva tunnistautuminen sitä vaativissa järjestelmissä. Lisäksi järjestelmiin voidaan luoda käyttäjäkohtaiset näkymät kunkin tahon tarvitsemaan tietoon.

Tämän ratkaisun kautta Suomeen saataisiin vihdoin tarvittavat viranomaisvaatimukset täyttävä hevosrekisteri, johon suurin osa hevostiedoista olisi suoraan saatavilla. Ratkaisu on mahdollista toteuttaa rajapintaratkaisujen kautta erittäin kustannustehokkaasti. Muiden eläinlajien osalta erillisten tietokantaratkaisujen rakentaminen on tietojemme mukaan vaatinut satojen tuhansien eurojen investointeja. Lisäksi rekisteritietojen kerääminen näihin uusiin tietokantoihin on ollut hidasta.

Näkemyksemme mukaan rekisterin pidon järjestäminen näin tukisi tietojen kattavuutta, ajantasaisuutta ja järjestelmien yhtenäistä toimivuutta.

Yhteenveto

Suomen Hippos ry kannattaa esityksen tavoitteita ja pitää tärkeänä, että muutokset toteutetaan siten, että hevoseläinten tunnistamisen luotettavuus, toimivat käytännöt ja alan erityispiirteet turvataan myös jatkossa. Suomen Hippoksen osalta jatkamme erittäin mielellämme keskustelua sekä maa- ja metsätalousministeriön että toimeenpanevan viranomaisen Ruokaviraston kanssa lain määrittelyjen viemisestä käytäntöön suomalaisen hevosalan hyväksi.

Espoossa 23.4.2026

Kunnioittavasti

Suomen Hippos ry

Minna Mäenpää
toimitusjohtaja
minna.maenpaa@hippos.fi
p. 040 511 2067